

Ứng dụng trò chơi công nghệ số trong phát triển năng lực chính tả cho học sinh lớp 3

Võ Đức Quyền*

*Trường Tiểu học Nguyễn Huệ, thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang

Received: 23/9/2024; Accepted: 2/10/2024; Published: 10/10/2024

Abstract: Practicing spelling rules will form students' ability to write correctly. Applying digital technology games in developing spelling skills for students to practice directly is one of the measures to help students become more interested in learning. Through that, students remember correct writing cases, perfect and develop their spelling skills. In the scope of the article, we present the implementation steps and some technology applications in spelling. Through practice, teachers design games using technology combined with the built exercise system that can help consolidate and form solid spelling skills for students.

Keywords: Spelling, digital technology games, elementary school students, grade 3.

1. Đặt vấn đề

Trong thời đại công nghệ 4.0 hiện nay, việc áp dụng công nghệ thông tin trong giáo dục đã trở thành một xu hướng mạnh mẽ và cấp thiết. Giáo dục không chỉ dừng lại ở việc truyền đạt kiến thức mà còn phải tạo ra một môi trường học tập hấp dẫn, sáng tạo và hiệu quả. Việc áp dụng công nghệ vào giảng dạy ngày càng trở nên cần thiết, đặc biệt là trong việc phát triển năng lực (PTNL) chính tả cho học sinh (HS) tiểu học. Chính tả không chỉ là yếu tố quan trọng trong việc học môn Tiếng Việt mà còn là nền tảng để HS giao tiếp hiệu quả trong cuộc sống hàng ngày. Chính tả được hiểu là hệ thống quy tắc về cách viết thống nhất cho các từ của một ngôn ngữ. Việc rèn luyện quy tắc chính tả giúp HS hình thành khả năng viết đúng. Khi HS viết chính xác, HS sẽ có nền tảng vững chắc để học tốt các môn học khác. Từ đó, HS sẽ phát triển kỹ năng (KN) sử dụng tiếng Việt hiệu quả hơn.

Hiện nay, thói quen và năng lực viết chính tả của học sinh tiểu học (HSTH) chưa tốt. Do đó, việc dạy chữa lỗi chính tả là rất cần thiết. Tuy nhiên, nhiều giáo viên (GV) vẫn chưa linh hoạt trong đổi mới phương pháp dạy học, chỉ tập trung truyền đạt lí thuyết trong sách giáo khoa mà thiếu thực hành nên HS còn viết sai nhiều lỗi. Vì vậy, một trong những biện pháp đang được chú ý hiện nay là sử dụng trò chơi (TC) công nghệ số (CNS) làm tăng sự hứng thú của HS giúp HS ghi nhớ các trường hợp viết đúng, hoàn thiện và phát triển KN viết chính tả của mình.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò của trò chơi công nghệ số

TC CNS là một hình thức học tập bằng hoạt động tương tác trực tiếp trên nền tảng điện tử như máy tính,

điện thoại thông minh, máy tính bảng... hấp dẫn HS do đó duy trì tốt hơn sự chú ý của HS với bài học. Hình thức sử dụng TC CNS là dạy học thông qua việc tổ chức hoạt động cho HS. Dưới sự hướng dẫn của GV, HS được hoạt động bằng cách tự chơi TC trong đó mục đích của TC chuyển tải mục tiêu của bài học.

TC làm thay đổi hình thức học tập chỉ bằng hoạt động trí tuệ, do đó giảm tính căng thẳng của giờ học, nhất là giúp HS phát huy được tính tự giác, nhanh nhẹn tự tin với bản thân, giúp HS phát triển khả năng tự học. Khi được tự do khám phá và chơi, HS học được cách quản lí thời gian và tự đặt ra mục tiêu cho bản thân, từ đó nâng cao tính tự giác và độc lập trong học tập. Điều này rất quan trọng trong quá trình hình thành thói quen học tập lâu dài.

TC có nhiều HS tham gia sẽ tạo cơ hội rèn luyện KN học tập hợp tác của HS. Với các bài tập chính tả, đây cũng là hình thức phù hợp với đặc điểm HSTH khi mà tư duy của HS đang dần hoàn thiện.

Khi tổ chức các TC học tập, để tránh tình trạng HS nhàm chán với TC, GV cần tổ chức bằng nhiều hình thức và thay đổi để tạo sự hứng thú của HS.

2.2. Quy trình tổ chức TC

Bước 1. Chuẩn bị

- Thiết kế TC:

+ Căn cứ vào tính chất và mục tiêu của bài học, khả năng và kinh nghiệm của HS, phương tiện vật chất cần thiết, quỹ thời gian dành cho hoạt động tương ứng... để xây dựng TC cho phù hợp.

+ Đối với một TC, thông thường, GV cần làm rõ: tên TC, nội dung, người tham gia, cách chơi, cách tiến hành, cách đánh giá, phương tiện phục vụ TC, thời gian.

- Dự kiến những HS tham gia TC: Trong trường hợp cần thiết, GV nên dự kiến trước những HS tham gia, thực hiện TC. Trong đó, ưu tiên cho những HS rụt rè, nhút nhát, chưa có KN tham gia, thực hiện TC. Đối với những TC mang tính đồng đội, GV cần bảo đảm sự cân sức hợp lý giữa các đội chơi và thành phần HS trong đội nên đa trình độ.

- Chuẩn bị phương tiện phục vụ TC

+ Tuỳ tính chất, nội dung TC, điều kiện của trường của lớp,... cần chuẩn bị những phương tiện nhất định để nâng cao hiệu quả của TC. Những phương tiện này có thể do GV chuẩn bị, HS chuẩn bị ở nhà và mang tới lớp, có sẵn ở phòng đồ dùng dạy học...

+ Ngoài ra, GV cần dự kiến khả năng thực hiện của HS, dành thời gian cho TC, những HS làm trọng tài, tham gia Ban giám khảo (nếu cần)...

Bước 2. Thực hiện

Bước này được thực hiện khi GV tổ chức cho HSTH hoạt động tương ứng như đã dự kiến với trình tự như sau:

- GV giúp HS nắm vững TC, như: tên TC, nội dung, cách chơi, cách phân thắng thua...

- GV chọn HS tham gia TC (có thể chọn 2 đội tham gia), giới thiệu trọng tài, Ban giám khảo (nếu có)....

- HS thảo luận với nhau về thực hiện TC.

- TC được tiến hành theo dự kiến.

Bước 3. Tổng kết, đánh giá

- Sau khi TC kết thúc, GV cùng HS đánh giá TC và rút ra kết luận thích hợp.

- GV hướng dẫn HS đánh giá việc thực hiện TC như: TC có thực hiện đúng quy tắc không, có phù hợp với bài học không, có thể rút ra được điều gì qua TC này...

- GV nhận xét, đánh giá chung và tuyên bố nhóm thắng cuộc.

Dựa vào mục tiêu, nội dung bài học; trình độ, khả năng nhận thức của từng HS; đặc điểm tâm lý HS; điều kiện CSVC, thiết bị dạy học, không gian và thời gian, GV tổ chức cho HS tham gia các TC học tập vừa giúp HS tiếp thu bài một cách tự nhiên, nhẹ nhàng vừa rèn cho HS sự mạnh dạn, tích cực tham gia học tập đạt hiệu quả.

2.3. Thiết kế các TC ứng dụng CNS

- Lựa chọn nội dung, chủ đề phù hợp với nội dung bài học

+ Chọn các chủ đề liên quan đến các quy tắc chính tả cơ bản như viết hoa, ngắt câu, viết đúng chính tả các âm tiết, từ, câu.

+ Xây dựng các tình huống, câu đố, TC liên quan

đến việc vận dụng các KN chính tả.

- Thiết kế giao diện, tương tác của TC: GV sử dụng các ứng dụng học từ vựng và chính tả trên thiết bị di động trong các hoạt động trên lớp như: Quizlet, Anki, Kahoot! có các TC và hoạt động hấp dẫn để rèn luyện chính tả. HS có thể tự học, thực hành ở nhà hoặc trong giờ học.

- Tích hợp các hoạt động, nhiệm vụ liên quan đến việc vận dụng kiến thức, KN chính tả:

+ Sử dụng các câu đố, TC điền từ, sắp xếp từ, nhận biết lỗi chính tả,...

+ Tạo cơ hội cho HS tương tác, thử thách, áp dụng các KN chính tả.

+ Thiết kế cơ chế phản hồi, điểm thưởng để thu hút và động viên HS: Hiển thị điểm số, xếp hạng, phần thưởng khi hoàn thành các nhiệm vụ; cung cấp phản hồi, hướng dẫn khi HS mắc lỗi để giúp HS học tập.

- Tích hợp TC vào hoạt động dạy học chính tả (hoạt động viết).

+ Sử dụng TC như một phần của bài học, hoạt động học tập.

+ Khuyến khích HS tự chơi, thực hành để rèn luyện KN chính tả.

+ GV có thể yêu cầu HS viết câu, đoạn văn có sử dụng từ vựng chính tả đã học. Qua đó, GV có thể cung cấp phản hồi và hướng dẫn về chính tả.

- Bên cạnh đó, GV có thể sử dụng video, hoạt hình để dạy chính tả:

Tìm kiếm hoặc tạo các video, hoạt hình từ công nghệ AI về chính tả phù hợp với chương trình. Cho HS xem video, sau đó thảo luận và thực hành.

Hiện nay, có rất nhiều ứng dụng phát triển TC CNS hỗ trợ việc học chính tả cho HS lớp 3, như sau:

- Spelling Bee: TC giúp HS luyện tập chính tả thông qua các câu đố từ. HS sẽ nghe từ và phải gõ lại chính xác, tạo cơ hội cho việc thực hành liên tục.

- Word Search: Trong TC này, HS tìm kiếm từ trong một ma trận chữ cái. Hoạt động này không chỉ giúp HS nhận diện từ mà còn rèn luyện khả năng quan sát và tập trung.

- Hangman: TC này yêu cầu HS đoán từ dựa trên các gợi ý, giúp phát triển từ vựng và củng cố khả năng chính tả thông qua việc ghi nhớ.

- Kahoot!: GV có thể tạo các quiz về chính tả với các câu hỏi trắc nghiệm. HS tham gia bằng cách sử dụng điện thoại hoặc máy tính, giúp HS vừa học vừa thi đua, tạo hứng thú trong việc học chính tả.

- Quizizz: Ứng dụng này cho phép GV tạo quiz về chính tả, HS có thể tham gia trực tuyến và thi đấu với

nhau, tạo sự cạnh tranh lành mạnh.

Ví dụ 1: Ứng dụng Quizlet để học và ôn tập từ vựng chính tả:

- GV tạo các bộ học liệu chính tả trên Quizlet, bao gồm các từ vựng, câu, bài tập.

+ HS có thể truy cập ứng dụng Quizlet trên điện thoại hoặc máy tính bảng để tự học, ôn tập.

+ Các chế độ như *Learn*, *Flashcards*, *Match* giúp HS ghi nhớ và luyện tập chính tả.

+ GV có thể sử dụng các bộ học liệu này trong các hoạt động trên lớp

+ HS tự thao tác chọn đáp án sau đó nhấn nút để kiểm tra

Ví dụ 2: TC: “Vịt bắt chữ”

Trong TC này, HS sẽ thấy một từ được hiển thị và một con vịt di chuyển ngẫu nhiên trên màn hình. HS cần nhấp vào con vịt để hoàn thành từ đó. Nếu bắt đúng, điểm số của HS sẽ tăng lên.

Ví dụ 3: TC: “Đuôi chữ”

HS sẽ thấy một hình ảnh minh họa và một danh sách các từ. Nhiệm vụ của HS là kéo và thả từ đúng vào hình ảnh tương ứng. TC này không chỉ giúp HS luyện tập chính tả mà còn củng cố khả năng nhận biết từ vựng.

Sau khi TC kết thúc, GV sẽ nhận xét, đánh giá chung và tuyên bố nhóm thắng cuộc.

TC CNS do GV thiết kế không chỉ giúp tạo ra một môi trường học tập tương tác mà còn khuyến khích sự sáng tạo và hứng thú trong việc học. Bằng cách tham gia vào các hoạt động thú vị, HS sẽ được luyện tập chính tả một cách tự nhiên thông qua việc nhận diện và ghi nhớ từ vựng. Các TC này thường được xây dựng với nhiều cấp độ khó khác nhau, cho phép HS tiến bộ dần dần, từ đó tạo ra cảm giác thỏa mãn khi đạt được mục tiêu.

Ngoài ra, việc tham gia vào các TC CNS cũng giúp HS phát triển KN phân xạ và khả năng tập trung. Khi phải nhanh chóng nhận diện từ và đưa ra phản ứng, HS không chỉ học cách viết đúng mà còn rèn luyện khả năng tư duy nhạy bén. Điều này đặc biệt quan trọng trong việc hình thành thói quen học tập tích cực và tự tin trong quá trình học.

Hơn nữa, TC CNS còn tạo ra cơ hội cho HS tương tác với nhau, thúc đẩy tinh thần hợp tác và cạnh tranh lành mạnh. Khi chơi cùng bạn bè, HS sẽ dễ dàng chia sẻ kinh nghiệm và hỗ trợ lẫn nhau trong việc học. Điều này không chỉ giúp củng cố kiến thức mà còn phát triển KN xã hội, như giao tiếp và làm việc nhóm.

Cuối cùng, việc kết hợp giữa học tập và TC giúp nâng cao hiệu quả giáo dục. HS sẽ không còn cảm thấy áp lực hay nhàm chán khi học chính tả, mà thay

vào đó là sự phấn khởi và mong chờ mỗi giờ học. Nhờ vậy, việc phát triển năng lực chính tả cho HS lớp 3 trở nên thú vị và hiệu quả hơn, giúp HS xây dựng nền tảng ngôn ngữ vững chắc cho tương lai.

Thực tế có rất nhiều TC ứng dụng CNS vào dạy học PTNL chính tả cho HS lớp 3. Việc tạo những TC ứng dụng CNS nhằm giúp HS PTNL chính tả thông qua các tình huống, bài tập đa dạng, HS được tương tác và phản hồi kịp thời, giúp cải thiện năng lực chính tả của bản thân. Từ đó, HS cảm thấy hứng thú và có động lực học tập tốt hơn. GV có thể kết hợp sáng tạo các phương pháp này để nâng cao chất lượng dạy và học.

3. Kết luận

Ứng dụng TC CNS vào học chính tả là một hình thức kích thích sự hứng thú, đưa HS vào hoạt động thực hành nhằm mục đích giúp cho HS có ý thức khi viết chính tả. Muốn đạt hiệu quả cao thì GV phải thường xuyên đa dạng hóa các TC CNS gắn liền với các dạng bài tập, chú trọng yếu tố khắc phục lỗi sai phổ biến về chính tả. Đối với các dạng bài tập chính tả, GV cần căn cứ vào đặc điểm chính tả của HS lớp mình, các nhóm HS có năng lực khác nhau để xây dựng hệ thống bài tập sao cho phù hợp. Từ đó, GV thiết kế các TC ứng dụng CNS gắn với các bài tập chính tả đã xây dựng.

Chính tả ở tiểu học chủ yếu dựa vào thực hành. Để cho hoạt động thực hành trở nên hiệu quả và kích thích sự hứng thú, tò mò của HS thì việc áp dụng TC CNS vào việc PTNL chính tả cho HS lớp 3 là không thể thiếu bởi việc này không chỉ mang lại hiệu quả trong việc cải thiện KN viết mà còn tạo ra một môi trường học tập vui vẻ, sáng tạo và thân thiện. Điều này không chỉ giúp HS nâng cao khả năng ngôn ngữ mà còn chuẩn bị cho HS những KN cần thiết trong cuộc sống hiện đại. Sự kết hợp hài hòa giữa công nghệ và giáo dục chính là chìa khóa để tạo ra những thế hệ HS tự tin, sáng tạo và thành công trong tương lai.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Hoàng Văn Thung, Đỗ Xuân Thảo (2000). *Dạy học chính tả ở Tiểu học*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [2]. Hoàng Phê (2005). *Từ điển chính tả*. Trung tâm từ điển học, Hà Nội.
- [3]. Lê Phương Nga (2009). *Bồi dưỡng học sinh giỏi Tiếng Việt ở tiểu học*. NXB Đại học sư phạm, Hà Nội.
- [4]. Lê A (chủ biên) (2011). *Chữ viết và dạy chữ viết ở Tiểu học*. NXB Đại học sư phạm, Hà Nội.
- [5]. Nguyễn Thị Ly Kha (2009). *Một giải pháp cho chính tả phương ngữ*. Tạp chí Ngôn ngữ, (3), 30-37.